

RIKSDAGENS SKRIVELSE 42/2010 rd

Insatser mot den svarta ekonomin (globala aspekter på den svarta sektorn i Finland)

Ärende

Revisionsutskottet beslutade starta en extern utredning om den ekonomiska gråzonen. Utskottet har inlett arbetet med ett betänkande på grundval av 90 § 1 mom. i grundlagen i syfte att underrätta riksdagen om relevanta övervakningsiakttagelser (Ö 8/2010 rd).

Beredning i utskott

Revisionsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ReUB 9/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har

godkänt följande ställningstagande enligt utskottets betänkande:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen börjar bekämpa den svarta ekonomin med ett brett åtgärdsprogram. Utgifterna för åtgärderna ska ses som en placering, inte som en kostnad.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen rapporterar om genomförande och resultat av projekt inom programmen för minskad ekobrottslighet och svart ekonomi när en programperiod är slut. Metoder för att analysera effekterna av programmen mot svart ekonomi och ekonomisk brottslighet måste tas fram för att effekterna ska kunna följas så tillförlitligt som möjligt.

3. Riksdagen förutsätter att regeringen allokerar tillräckliga resurser till be-

kämpningen av svart ekonomi. Fördelningen av resurser till myndigheterna för arbetet mot svart ekonomi måste lösas från produktivhetsprogrammet. Tillräckliga anslag måste tilldelas för myndigheternas verksamhet för utveckling och upprätthållande av utbildning och fackkunskap.

4. Riksdagen förutsätter att regeringen gör en övergripande bedömning och översyn av beställaransvarslagen. Dess utvecklingsbehov ska anges detaljerat utifrån praktiska erfarenheter och i enlighet med lagens syfte.

5. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att myndigheternas informationsutbyte, informationssystemen och andra förutsättningar för myndighetssamarbete ska bli bättre när det gäller att förebygga ekonomisk brottslighet och svart ekonomi.

6. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att göra registeruppgifterna mer aktuella, tillförlitliga och lättillgängliga. I det sammanhanget ska man också utreda behovet att utveckla bestämmelserna om registeranteckningsbrott, så att förfalskning av registeruppgifter effektivt kan förebyggas genom kriminalisering.

7. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att se över 6 § 1 mom. i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi bland annat för att inbegripa ar-

betskraftsförvaltningen, arbetarskyddsmyndigheterna och de myndigheter som för utlänningsregistret i dess räckvidd.

8. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för beredning och införande av lagstiftning om typgodkända kassaapparater i syfte att kontrollera registrerade köp inom restaurangbranschen. Man bör utifrån restaurangbranschens erfarenheter överväga om lagstiftningen ska utsträckas också till andra kontantbranscher.

9. Riksdagen förutsätter att regeringen på allvar fokuserar på skattekontrollen inom flerstegsmodellen för förvaltarregistrering av värdepapper. Dessutom bör man särskilt noga ge akt på lagstiftningens effekter och ingripa i lagstridiga arrangemang genom lagstiftning och andra åtgärder.

10. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att höja maximistraffen för grovt skattebedrägeri och andra grova ekobrott.

11. Riksdagen förutsätter att regeringen tar upp juridiska personers straffansvar till granskning. Bedömningen av rättsläget måste ske med beaktande av förutsättningarna för att döma ut samfundsbot liksom även storleken på boten.

12. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att genom lagstiftning klarlägga *ne bis in idem*-principens tillämplighet och att den samtidigt särskilt ger akt på att man då inte försvagar påföljdssystemets preventiva verkan när det gäller ekobrott.

13. Riksdagen förutsätter att regeringen tar fram en bestämmelse om grov ockerliknande diskriminering i arbetslivet i 47 kap. i strafflagen.

14. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att säkerställa polisens, åklagarväsendets och domstolarnas resurser för behörig behandling av brottmål som gäller svarta löner.

15. Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart vidtar åtgärder i syfte att förse personkorten på byggarbetsplatserna med skattenummer.

16. Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart startar en utredning av hur utländska företag ska påföras lagstadgad skyldighet att ta ut källskatt eller verkställa förskottsinnehållning även när företaget inte har fast driftställe i Finland.

17. Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart startar en utredning av vilka problempunkter som finns i lagen om näringsförbud och dess tillämpningspraxis. Efter det måste åtgärder vidtas för att göra näringsförbudet till ett trovärdigt instrument i kampen mot svart ekonomi.

18. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder om omvänd bevisbörda är ett användbart verktyg när det gäller utdömande av förverkandepåföljd, så att vinningen av brott ska fås till staten.

19. Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart utreder möjligheten att utvidga användningen av administrativa påföljdsavgifter, särskilt inom branscher med utbredd svart ekonomi.

20. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att skyndsamt utreda möjligheten att utvidga anmälningsskyldigheten i fråga om kontanta medel till att också gälla trafiken vid Europas inre gränser.

21. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förkorta de utdragna ekobrottsprocesserna. Samtidigt måste det utredas om den nuvarande skyldig-

heten att göra förundersökning kan bli mer flexibel så att förundersökningsmyndigheterna kan använda sina resurser på ett mer ändamålsenligt sätt.

22. Riksdagen förutsätter att regeringen tar fram lagstiftningsplanen så att kampen mot svart ekonomi uttryckligen lyfts fram både på strategisk nivå och när viktiga lagstiftningsprojekt väljs ut.

23. Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att lagar bereds så att lagstiftningen inte ger möjlighet till skatteplanering med karaktär av skatteundandragande.

24. Riksdagen förutsätter att regeringen allokerar resurser för uppföljning av vilket genomslag de viktigaste insatserna mot svart ekonomi har. Också lagstiftning som ökar risken för att svart ekonomi breder ut sig måste uppmärksammas. Behövliga åtgärder för att utveckla insatserna mot svart ekonomi och ekonomisk brottslighet måste vidtas utifrån resultatet av uppföljningen.

25. Riksdagen förutsätter att regeringen i statens bokslutsberättelse för 2011 avger en första rapport om hur de åtgärder som förutsätts i punkterna 1–24 har genomförts.

Helsingfors den 3 februari 2011
